

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง
ต่อการเพิ่มระดับการควบคุมตนเองและการลดการติดยาเสพติดซ้ำของ
ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะดอนนิชยา

นางสาว จงรัก อินทร์เสวก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-406-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF GROUP REALITY THERAPY ON INCREASING DEGREE OF SELF-CONTROL
AND DECREASING THE DRUG ADDICTION RECIDIVISM OF THE PATIENTS DURING
DETOXIFICATION PERIOD

Miss Jongrak Insevek

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Counseling Psychology
Department of Psychology

Graduate School

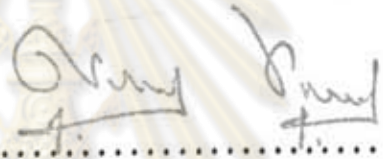
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-406-5

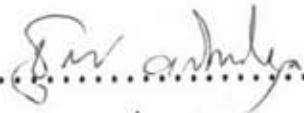
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดนิจารณาความเป็นจริง
 ต่อการเพิ่มระดับการควบคุมตนเองและการลดการติดยาเสพติดซ้ำของ
 ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะถอนพิษยา
 โดย นางสาว จงรัก อินทร์เสวก
 ภาควิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส

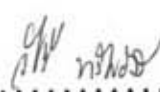
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โปธิแก้ว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร สงกิตติกุล)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ วัชร ทรัพย์มี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จงรัก อินทร์เสวก : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อการเพิ่มระดับการควบคุมตนเองและการลดการติดยาเสพติดซ้ำ ของผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะถอนพิษยา (EFFECTS OF GROUP REALITY THERAPY ON INCREASING DEGREE OF SELF-CONTROL AND DECREASING THE DRUG ADDICTION RECIDIVISM OF THE PATIENTS DURING DETOXIFICATION PERIOD) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สุภาพรณ โคตรจรัส, 200 หน้า. ISBN 974-636-406-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อการเพิ่มระดับการควบคุมตนเอง และการลดการติดยาเสพติดซ้ำของผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะถอนพิษยา โดยมีสมมติฐานการวิจัย คือ (1) หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าก่อนการเข้ารับการรักษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม (2) หลังการทดลอง ผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม (3) ในระยะติดตามผลผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงจะมีจำนวนการติดยาเสพติดซ้ำน้อยกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในระยะถอนพิษยาของโรงพยาบาลอภัยภูธร จำนวน 20 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาผู้ที่มีค่าคะแนนความเชื่อในการควบคุมตนเองต่ำกว่า $-1SD$ และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างแยกเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงทั้งหมด 10 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ รวมทั้งสิ้นประมาณ 20 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากแบบวัดการควบคุมตนเอง (The Self-Control Schedule) ของโรเซนบัม และเครื่องมือตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อในการควบคุมตนเองด้วยวิธีการทดสอบค่าที และประเมินผลการเสพติดซ้ำด้วยวิธีการหาค่าโคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หลังการทดลองผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีระดับการควบคุมตนเองสูงกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ในระยะติดตามผลผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีจำนวนการติดยาเสพติดซ้ำน้อยกว่าผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ จงรัก อินทร์เสวก
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา รศ.สุภาพรณ โคตรจรัส
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C742514 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD : GROUP REALITY THERAPY/ SELF-CONTROL/ DRUG ADDICTION

JONGRAK INSAVEK : EFFECTS OF GROUP REALITY THERAPY ON INCREASING DEGREE OF SELF-CONTROL AND DECREASING THE DRUG ADDICTION RECIDIVISM OF THE PATIENTS DURING DETOXIFICATION PERIOD. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUPAPAN KOTRAJARAS, M. S. 200 pp. ISBN 974-636-406-5

The purpose of this research was to study the effects of group reality therapy on increasing degree of self-control and decreasing the drug addiction recidivism of the patients during detoxification period. The hypotheses were that (1) the posttest score on self-control of the experimental group would be higher than its pretest score. (2) the posttest score on self control of the experimental group would be higher than the posttest score of the control group. (3) During the follow-up period, the experimental group would have numbers of drug addiction recidivism lower than the control group. The research design was the pretest-posttest control group design. The sample was 20 patients during detoxification period in Thanyarak Hospital who scored one standard deviation below the mean on self control. The sample was randomly assigned to an experimental group and a control group, each group comprising 10 patients. The experimental group participated in group reality therapy for 10 sessions for two hours three to four times a week over a period of 3 weeks altogether which made approximately 20 hours. The instrument used in this study was the Self-Control Schedule developed from Rosenbaum's Self-Control Schedule. The t-test and the Chi-square test were used for data analysis.

The results indicated that

1. The posttest score on self control of the experimental group was higher than its pretest score at .01 level of significance.
2. The posttest score on self control of the experimental group was higher than the posttest score of the control group at .01 level of significance.
3. During the follow-up period, numbers of drug addiction recidivism of the experimental group were lower than the control group at .01 level of significance.

ภาควิชา.....จิตวิทยา

สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา

ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิติ..... ๑๖๖๓ ๐๖๓๑๑๑๑

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๑-๑๑๑๑๑๑

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูง ของรองศาสตราจารย์ สุกภาพรณ โคตรจรัส อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา และกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โพนธิแก้ว ที่ได้สละเวลาในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ที่กรุณาให้ข้อคิดและคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์

ในด้านการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลอภัยภูธร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทุกฝ่าย ตลอดจนผู้ปวยระยษะถอนพิษยาทุกท่านที่ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่สิงหา ที่ให้การสนับสนุน เข้าใจ และเสริมสร้างกำลังใจที่ดี นอกจากนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบคุณพี่น้องๆชาวจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลให้กำลังใจเสมอมา โดยเฉพาะพี่นพประภา แก้วกล้า พี่จันทร์เพ็ญ อินทร์ไชยา คุณภัทรสุดา อามคำไพ ที่ช่วยให้ความกระจ่างในทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดนิจรรย์ความเป็นจริง ขอขอบคุณเพื่อนๆรุ่น 10 ทุกคนที่ช่วยเหลือตลอดจนเป็นกำลังใจให้กัน โดยเฉพาะพี่แมท พี่มา พี่ต่าย และน้องนุช

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จงรัก อินทร์เสวก

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
✓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการติดยาเสพติดซ้ำ.....	43
แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	75
✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	85
✓ สมมติฐานของการวิจัย.....	86
ขอบเขตของการวิจัย.....	86
คำจำกัดความในการวิจัย.....	89
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	90
2 วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล.....	91
การออกแบบการวิจัย.....	91
✓ กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	91
✓ เครื่องมือในการวิจัย.....	92

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการวิจัย.....	103
/ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
/ 3 ผลการวิจัย.....	114
/ 4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	121
/ 5 สรุปผลการวิจัย.....	139
รายการอ้างอิง.....	144
ภาคผนวก	
ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	153
ข แบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง.....	159
ค การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด.....	167
ง การสังเกตกระแสกลุ่ม.....	180
จ ค่าคะแนนที่ได้จากการทดลอง.....	195
ประวัติผู้วิจัย.....	200

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนผู้ติดเชื้อเสียชีวิตที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลอัญญารักษ์ ประจำปี พ.ศ. 2537 จำแนกตามอายุ.....	2
2 จำนวนผู้ติดเชื้อเสียชีวิตที่เข้ารับการรักษา จำแนกตามสาเหตุ การใช้ยาเสพติด.....	51
3 จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาของผู้ติดเชื้อเสียชีวิตที่เข้ารับการรักษา ในโรงพยาบาลอัญญารักษ์.....	60
4 แสดงจำนวนผู้ป่วยในที่เข้ารับการรักษา ยาเสพติดในระยะถอนพิษยา ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2537.....	61
5 ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบวัด เอส ซี เอส ของโรเซนบัม.....	98
6 แสดงผลการใช้แบบวัดเอส ซี เอส กับกลุ่มคนไทย.....	103
7 การประชุมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดนิจารณาความ เป็นจริง.....	107
8 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ ในการควบคุมตนเองทั้ง 4 ด้าน ของผู้ติดเชื้อเสียชีวิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	115
9 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ ในการควบคุมตนเองทั้ง 4 ด้าน ของผู้ติดเชื้อเสียชีวิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	116
10 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ ในการควบคุมตนเองทั้ง 4 ด้าน ของผู้ติดเชื้อเสียชีวิตกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	117
11 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ ในการควบคุมตนเองทั้ง 4 ด้าน ของผู้ติดเชื้อเสียชีวิตกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนและหลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	ผลการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยษก่อนการทดลอง ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผล..... 119
13	ค่าโคสแควร์และร้อยละของการตรวจพบสารเสพติดในปัสสาวะ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล..... 120
14	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ ของแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง..... 168
15	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามรายชื่อ ในแต่ละด้านกับ คะแนนรวมในแต่ละด้านของแบบวัดความเชื่อในการควบคุมตนเอง..... 174
16	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อในการควบคุมตนเอง ในด้านการใช้ความคิดและการบอกตนเองในการควบคุมการแสดงออก ทางอารมณ์และทางร่างกายของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละคน ในระยะก่อนและหลังการทดลอง..... 196
17	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อในการควบคุมตนเอง ในด้านการประยุกต์กลวิธีในการแก้ปัญหาที่ใช้ในการควบคุมตนเอง อย่าง เป็นลำดับขั้นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละคน ในระยะก่อนและหลังการทดลอง..... 197
18	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อในการควบคุมตนเอง ในด้านความสามารถที่จะระอคอยผลรางวัลที่จะได้รับตอบแทน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละคนในระยะก่อนและหลังการทดลอง..... 198
19	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อในการควบคุมตนเอง ในด้านการมีการรับรู้ความสามารถของตนในการควบคุมตนเอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละคนในระยะก่อนและหลังการทดลอง..... 199

สารบัญภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงระบบการรับรู้ของบุคคล.....	21
2 แสดงระบบพฤติกรรมของบุคคล.....	23
3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น.....	73

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย